

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 28Pc/32/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5725201860
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Paulína Cubinková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2025:5725201860.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred sudkyňou JUDr. Paulínou Cubinkovou, v právnej veci navrhovateľa (osoby povinnej platiť výživné): A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E., t. č. v F. G. H. I. J. K. L., a plnoletého dieťaťa (osoby oprávnenej na výživné): K. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, v konaní o návrhu na zníženie výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh na zníženie vyživovacej povinnosti zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 07.05.2025 sa navrhovateľ ako povinný z výživného (ďalej aj „otec“) domáhal zníženia vyživovacej povinnosti o.i. aj na plnoletú dcéru K., v zmysle ktorého by bol zaviazaný prispievať na jej výživu výživným v minimálnej možnej čiastke (vec vedená a zapísaná pod sp. zn. 28P/109/2025).

2. Podaný návrh odôvodnil otec tým, že doposiaľ nežiadal o úpravu vyživovacej povinnosti, ale aj napriek jeho snahe sa dopustil zanedbania povinnej výživy, za čo si odpykáva trest odňatia slobody. V budúcnosti sa chce vyvarovať takémuto správaniu, preto žiadal o zníženie vyživovacej povinnosti, nakoľko jeho príjmy sú vo výkone trestu odňatia slobody minimálne a po ukončení výkonu trestu odňatia slobody – 27.04.2026 bude mať zložitú životnú situáciu.

3. Okresný súd Martin uznesením č.k. 28P/109/2025-10 zo dňa 15.05.2025 vylúčil návrh navrhovateľa na zníženie voči plnoletej dcére – Sharon na samostatné konanie do registra „Pc“.

4. K návrhu sa podaním súdu doručeným dňa 04.08.2025 vyjadrila plnoletá dcéra (čl. 30), ktorá vyjadrila nesúhlas s podaným návrhom. Uviedla, že je študentom na vysokej škole. Nemá žiaden majetok, jej príjmy sú len príjmy z brigád, s výdavkami jej pomáha jej matka. Nesúhlasí s podaným návrhom otca, nakoľko aj ona má ťažkú životnú situáciu a to práve kvôli nemu.

5. K vyjadreniu plnoletá dcéra pripojila vyhlásenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch a následne súdu predložila aj potvrdenie o návšteve školy a výpis výsledkov štúdia.

6. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, ktoré vykonal dňa 29.10.2025 v prítomnosti plnoletej dcéry a v neprítomnosti navrhovateľa s poukazom na ust. § 180 CSP a § 31 CMP.

7. Plnoletá dcéra vo svojej výpovedi uviedla, že nesúhlasí s podaným návrhom. Stále študuje na vysokej škole, aktuálne som vo 4. ročníku, študuje dennou formou v I. na Masmediálnej fakulte. Výdavky so školou má bežné, platila teraz za prihlášku, ISIC, strava, cestovné. Býva a dochádza z G., tam býva

v byte, školu má štyrikrát do týždňa. Brigádne pracuje v D. a L., to sú sezónne brigády. Otec jej nijako neprispieva, nestretáva sa s ním ani telefonicky sa nekontaktujú.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom plnoletej dcéra, ďalej čítaním a oboznámením sa s podstatným obsahom pripojených spisov, listinnými dôkazmi, a to najmä potvrdenia a správami ohľadne účastníkov konania, ako aj ostatným na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom, pričom zistil nasledovné:

9. Toho času už plnoletá K. pochádza z manželstva, ktoré manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 8C/79/2008 zo dňa XX.XX.XXXX, právoplatný dňa 05.02.2009. Citovaným rozsudkom súd rozviedol manželstvo (rodičov plnoletej) a schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej v tom čase maloletú sa na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky. Otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu K. výživným vo výške 216 € mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Styk otca s maloletou nebol upravený. V čase konania o rozvod manželstva bola plnoletá dcéra maloletá – vo veku cca 7 rokov. Aktuálne je študentkou vysokej školy, denného štúdia, 4 ročník, výdavky má okrem bežných, výdavky súvisiace so štúdiom na vysokej škole či cestovné. Otec v čase konania o rozvod bol živnostník, z oznámení M. L. A. vyplýva, že tento si v čase konania nepodal na predmetnom úrade daňové priznanie k dani z príjmov FO. Matka bola v čase rozvodového konania poberateľkou rodičovského príspevku vo výške cca 4780 Sk.

10. Z obžaloby číslo 2Pv 52/21/5506-19 zo dňa 26.04.2022 vyplýva, že na otca bola podaná J. D. A. obžaloba pre skutok, právne kvalifikovaný ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 ods. 3 písm. b/ Tr. Zákona.

11. Z oznámenia F. G. H. I. J. K. L. zo dňa 23.07.2025 vyplýva, že otec je pracovne zaradený od novembra 2024. Jeho priemerná čistá mzda za obdobie od 11/2024 do 06/2025 bola vo výške 279,94 EUR.

12. Z Rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 4T/27/2022 zo dňa 24.09.2024, právoplatný dňa 24.09.2024 súd zistil, že otec bol uznaný za vinného za skutok, ktorým spáchal prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. Zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. Zákona, za čo mu súd uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

13. Z lustrácie v ZVJS vyplýva, že otec vykonáva trest od 24.09.2025 do 27.04.2026 vo veci sp. zn. 4T/27/2022.

14. Z potvrdenia o návšteve školy zo dňa 18.09.2025 vyplýva, že plnoletá dcéra je v akademickom roku 2015/2016 riadnou študentkou B. A. C. N. K. O. P. A. v I., študijného programu marketingová komunikácia – denný forma, II. stupeň štúdia so štandardnou dĺžkou štúdia 2 roky. Do 1. roka štúdia sa zapísala 01.09.2025.

15. Z internetového portálu Q. súd zistil, že je možné pracovať na základe živnostenského oprávnenia ako inštalatér v Nemecku, za mzdových podmienok 23-33 EUR za hodinu, prípadne 17,44 EUR/h, prípadne v Brne za 13-17 EUR/h.

16. Z oznámení o poskytnutia súčinnosti súd zistil, že plnoletá dcéra vykonáva prácu na základe Dohody o brigádnickej práci študentov – v spoločnosti D. R. K., K., s priemernou čistou mzdou za obdobie od 07/2024 do 06/2025 vo výške 232,56 € (čl. 18), a v spoločnosti L. – v roku 2025 čistá mzda za 01/2025 do 06/2025 vo výške 416 € (čl. 25b).

17. Právne danú vec súd posudzoval nasledovne :

18. Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v platnom a účinnom znení (ďalej len „Zákon o rodine“), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý

z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihladne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Podľa § 78 ods. 1, 2 a 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihladne na vývoj životných nákladov.

22. Hmotno-právnu podmienkou toho, aby súd mohol opätovne rozhodnúť o výživnom (zníženie, zvýšenie, resp. zrušenie) je zmena pomerov, a to jednak na strane dieťaťa ako oprávneného, ako aj na strane povinného rodiča, alebo na oboch stranách. V zmysle platnej judikatúry je potrebné prihladnúť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak tieto môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti len vtedy, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia pôvodného rozhodnutia.

23. Pri rozhodovaní o zmene výšky výživného súd v prvom rade skúma, či došlo od posledného rozhodovania súdu o výživnom k zmene pomerov na strane účastníkov konania. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázať, že navrhovateľ bol v čase pôvodného rozhodovania súdu o výživnom živnostník, v súčasnosti sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, k zmene pomerov na strane navrhovateľa teda nepochybne došlo. Nie každá zmena pomerov na strane účastníkov konania však musí viesť nevyhnutne k zmene pôvodne určenej výšky výživného.

24. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázať, že navrhovateľ je vo výkone trestu odňatia slobody kvôli tomu, že si aj voči odporkyňi riadne a dlhý čas neplnil svoju vyživovaciu povinnosť. Súd poznamenáva, že z hľadiska posudzovania trestnej zodpovednosti navrhovateľa je viazaný právoplatným Rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 4T/27/2022 zo dňa 24.09.2024, ktorým bol navrhovateľ uznaný vinným pre prečin zanedbania povinnej výživy.

25. V konaní bolo preukázané, že vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči odporkyňi v čase rozhodovania súdu trvá. Odporkyňa je preukázateľne študentkou dennej formy štúdia na B. A. C. N. K. O. P. A. v I.. Skutočnosť, že si plnoletá dcéra v priebehu štúdia brigádnicke privyrába neznamená, že navrhovateľ nemá voči odporkyňi vyživovaciu povinnosť. Prvoradou povinnosťou študenta je podľa názoru súdu riadne si plniť svoje študijné povinnosti (tieto si podľa predloženého výpisu plnoletá dcéra riadne plní) a až v druhom rade - ak to študentovi študijné povinnosti umožnia - môže si študent privyrábať brigádnicke činnosťou, a tak zvyšovať svoju životnú úroveň a naplňovať svoje životné potreby. Neznamená to však, žeby vyživovacia povinnosť rodičov voči študentovi z dôvodu brigádnickej činnosti študenta zanikla. Náklady na štúdium a na uspokojovanie svojich životných potrieb, ktoré uviedla plnoletá dcéra v priebehu konania súd považuje za primerané aj s ohľadom na určenú výšku výživného, ktoré bolo určené v čase keď ešte nenavštevovala ani základnú školu.

26. Podstatnou otázkou v tomto konaní bolo, či výkon trestu odňatia slobody uložený otcovi, je možné zohľadniť a otcovi znížiť výživné. Súd k tomuto uvádza, že ak sa povinný rodič úmyselným konaním, pre ktoré bol následne odsúdený k trestu odňatia slobody, zbaví objektívnej možnosti plniť vyživovaciu povinnosť voči svojmu dieťaťu, nie je možné túto skutočnosť pripísať k ľarče dieťaťa odkázaného výživou na svojich rodičov. Opačný výklad by viedol k tomu, že dôsledkom úmyselnej trestnej činnosti povinného rodiča by došlo k "zbaveniu" sa vyživovacej povinnosti a jej takmer úplnému preneseniu na druhého rodiča zabezpečujúceho starostlivosť o dieťa. Konanie a správanie otca, ktorý sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody z dôvodu páchania úmyselnej trestnej činnosti, keď protiprávnym konaním zo subjektívnych dôvodov došlo u neho k strate jeho potenciálnych príjmov, nemožno vziať do úvahy.

27. Súd uvádza, že neobstojí argumentácia otca, ktorý podaný návrh dôvodil tým, že je vo výkone trestu odňatia slobody, kde má nízky príjem a z tohto dôvodu si nemôže riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť. Na reálne zárobkové možnosti súd neprihliada, ak otec v dôsledku vlastného zavinenia si znemožní dosahovanie príjmov (v širšom ponímaní vzdá sa výhodnejšieho zamestnania, resp. majetkového prospechu), napr. tým, že si odpykáva trest odňatia slobody za trestný čin. Práve na takúto situáciu sa vzťahuje princíp potenciality uplatňovaný v otázkach výživného, t.j. vychádza sa z toho, aký príjem by mohol rodič dosahovať, keby sa nevyhýbal práci, resp. keby sa spáchaním trestného činu nevyľúčil z účasti na trhu práce (v súdnej veci by otec mohol dosahovať príjem uvedený v bode 15. odôvodnenia).

28. Súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 236/2018 zo dňa 20.02.2019, v ktorom súd konštatoval, že skutočnosť, že sa otec maloletého dieťaťa povinný platiť naň výživné dopustil úmyselného protiprávneho konania majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov, nemôže byť na úkor maloletého dieťaťa. Táto skutočnosť nie je dôvodom, pre ktorý by sa nemal uplatniť princíp potenciality príjmov, v zmysle ktorého súd neprihliada len na skutočné príjmy osoby povinnej platiť výživné, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jej potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce.

29. Súd teda nemal preukázanú takú zmenu pomerov na strane navrhovateľa, ktorá by odôvodňovala zníženie jeho vyživovacej povinnosti k jeho plnoletej dcére. Súd preto návrh navrhovateľa za zníženie jeho vyživovacej povinnosti zamietol.

30. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).